ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา
ว่าด้วยการดำเนินการกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีหมดความจำเป็น
หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้การที่ศาลยุติธรรมจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ และมิใช่กรณีบทบัญญัตินั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอันเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น หากศาลเห็นว่าเป็นเหตุผลอันสมควร ให้ศาลส่งความเห็นต่อประธานศาลฎีกาเพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาวินิจฉัย และมาตรา ๖ วรรคสี่ กำหนดให้การดำเนินการดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคสี่ ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินการกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒[๑] ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลชั้นต้น ศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาที่พิจารณาคดีซึ่งส่งความเห็นต่อประธานศาลฎีกาเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาวินิจฉัย

“ผู้พิพากษา” หมายความว่า ผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องที่ขอให้ศาลทำความเห็นและเสนอเรื่องต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

---

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗/ตอนที่ ๗๓ ก/หน้า ๑๙/๑๕ กันยายน ๒๕๖๓

“ผู้ร้อง” หมายความว่า บุคคลซึ่งยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ

“ผู้คัดค้าน” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นคู่ความหรือผู้เสียหายในคดี ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และได้ยื่นคำคัดค้านต่อศาล

“ผู้รักษาการตามกฎหมาย” หมายความว่า รัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น ๆ

ข้อ ๔ ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๕ การดำเนินการของศาลและที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากรณีมีปัญหาว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพหรือไม่ตามระเบียบนี้ ให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ และมิให้เป็นการก้าวล่วงหรือใช้อำนาจที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติหรือศาลอื่น

ข้อ ๖ วิธีพิจารณาใดซึ่งระเบียบนี้มิได้กำหนดไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้

ข้อ ๗ ระยะเวลาตามที่กำหนดในระเบียบนี้หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลมีอำนาจย่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนพิจารณาไม่ถูกต้องตามระเบียบนี้ ดำเนินกระบวนพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

ข้อ ๙ การติดต่อระหว่างศาลฎีกากับศาล หรือระหว่างศาลกับคู่ความหรือผู้เกี่ยวข้องในคดีอาจกระทำโดยทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นก็ได้

หมวด ๒
การยื่นคำร้อง การจัดทำความเห็น และการเสนอความเห็น

ข้อ ๑๐ ในการพิจารณาคดีใด ถ้าคู่ความประสงค์จะโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ซึ่งมีโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืน

หรือไม่ปฏิบัติตามหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพ ให้ทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลก่อนเสร็จการพิจารณา

ข้อ ๑๑ คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพ และอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง

(๒) เหตุผลพร้อมหลักฐานประกอบตามสมควร รวมทั้งผลกระทบต่อผู้ร้องและสังคมที่ทำให้เชื่อได้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างนั้นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ

(๓) ลายมือชื่อผู้ร้อง

คำร้องที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด ถ้ามิได้ปฏิบัติให้ถือว่าผู้ร้องไม่ติดใจยื่นคำร้อง ให้ศาลสั่งจำหน่ายคำร้อง

ข้อ ๑๒ เมื่อคำร้องถูกต้องตามข้อ ๑๑ ให้ศาลสั่งรับคำร้องและส่งสำเนาคำร้องให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งและผู้เสียหายในคดีทราบเพื่อให้ทำคำคัดค้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำร้อง ถ้าได้รับคำคัดค้านหรือพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วแต่ไม่มีคำคัดค้าน ให้ศาลจัดทำความเห็นต่อไป

เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้อง ให้แจ้งผู้รักษาการตามกฎหมายทราบ และปิดประกาศหน้าศาล

ให้นำความในข้อ ๑๑ มาใช้แก่คำคัดค้านโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ เมื่อศาลได้รับคำร้องและคำคัดค้าน (ถ้ามี) แล้ว ให้ศาลจัดทำความเห็นตามแบบพิมพ์ท้ายระเบียบนี้ว่ามีเหตุผลอันสมควรว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้องหมดความจำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพหรือไม่

หากศาลเห็นว่าคำร้องมีเหตุผลอันสมควรว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ศาลส่งคำร้องและความเห็นเช่นว่านั้นต่อประธานศาลฎีกาเพื่อดำเนินการต่อไป

หากศาลเห็นว่าคำร้องยื่นเข้ามาเพื่อประวิงคดีหรือเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือไม่มีเหตุผลอันสมควรว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ หรือเหตุอื่นอันไม่สมควรวินิจฉัย ให้ศาลสั่งยกคำร้อง คำสั่งยกคำร้องให้ถือว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา

กรณีคำร้องที่ยื่นต่อศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา เมื่อศาลจัดทำความเห็นประการใดตามข้อนี้แล้ว ให้ศาลดังกล่าวมีหนังสือแจ้งความเห็นหรือคำสั่งของศาลให้คู่ความทราบ

ข้อ ๑๔ ศาลมีอำนาจให้หน่วยงานหรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาคเอกชนดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการจัดทำความเห็น และมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับข้อมูลจากหน่วยงานหรือบุคคลใด เช่น

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้อง

(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติการบังคับใช้และสภาพปัญหาของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้อง

(๓) ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้อง

(๔) มาตรการอื่นตามกฎหมายที่เยียวยาผลกระทบของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างตามคำร้องได้ โดยไม่จำต้องส่งเรื่องให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาวินิจฉัย

ข้อ ๑๕ การทำความเห็นของศาลต้องแสดงโดยชัดแจ้งซึ่งเหตุผลที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาควรรับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และต้องมีผู้พิพากษาครบองค์คณะเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้สำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลนั้น และในกรณีศาลส่งความเห็นไม่ใช่ศาลฎีกาให้ผู้รับผิดชอบราชการศาล ได้แก่ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและอธิบดีผู้พิพากษาภาคหรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือประธานศาลชั้นอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี ทำความเห็นประกอบด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ศาลเห็นเองว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งศาลจะใช้บังคับแก่คดีนั้นหมดความจำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ศาลสอบถามความเห็นของคู่ความและผู้เสียหายในคดี และให้ศาลดำเนินการตามข้อ ๑๔ ก่อนจัดทำความเห็นเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

การทำความเห็นตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๗ เมื่อจัดทำความเห็นตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ เสร็จแล้ว ให้ศาลส่งความเห็นพร้อมเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่จำเป็นไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาต่อไป

ข้อ ๑๘ ในระหว่างที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ข้อ ๑๙ การขอถอนคำร้องไม่ว่ากระทำก่อนหรือหลังเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาแล้วให้เสนอต่อศาล โดยให้ศาลมีอำนาจพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควร หากเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาแล้วให้แจ้งประธานศาลฎีกาทราบด้วย แต่การอนุญาตให้ถอนคำร้องนั้นไม่ตัดอำนาจศาล หรือที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาในการดำเนินการตามระเบียบนี้ต่อไป

หมวด ๓
การพิจารณาและวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ข้อ ๒๐ เมื่อได้รับความเห็นของศาล ให้ประธานศาลฎีกามอบหมายผู้พิพากษาอย่างน้อยสามคนเป็นองค์คณะผู้พิพากษา และผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาทำหน้าที่เป็น

เลขานุการ องค์คณะ แต่ทั้งนี้ องค์คณะผู้พิพากษาดังกล่าวต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการเสนอความเห็น

ข้อ ๒๑ ให้องค์คณะผู้พิพากษาจัดทำบันทึกความเห็นสรุปสำนวนเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าควรรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่

องค์คณะผู้พิพากษาอาจเสนอความเห็นว่าที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาไม่ควรรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัยในกรณีดังเช่น

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีโทษทางอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

(๒) ศาลไม่จำต้องใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นบังคับแก่คดี

(๓) บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอันเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ

(๔) เคยมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น และไม่มีข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป

(๕) มีมาตรการอื่นตามกฎหมายที่เยียวยาผลกระทบของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว นอกเหนือจากการอาศัยผลคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

(๖) เหตุอื่นอันไม่สมควรรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

ข้อ ๒๒ เมื่อองค์คณะผู้พิพากษาทำบันทึกความเห็นสรุปสำนวนเสร็จแล้ว ให้เสนอที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อจัดให้มีการลงมติว่าจะรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติไม่รับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย ให้จัดทำเป็นคำสั่งตามมติของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยให้องค์คณะผู้พิพากษาเป็นผู้จัดทำคำสั่งตามมติของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และลงลายมือชื่อในคำสั่ง

ข้อ ๒๓ ผู้พิพากษาซึ่งเคยเป็นองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์อาจแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

ข้อ ๒๔ เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติให้รับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้องค์คณะผู้พิพากษารวบรวมข้อเท็จจริงเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติเป็นอย่างอื่น และให้นำความในข้อ ๑๔ และข้อ ๒๑ ถึงข้อ ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง องค์คณะผู้พิพากษามีอำนาจให้สถาบันวิจัย และพัฒนารพีพัฒนศักดิ์รับฟังความคิดเห็น วิเคราะห์ผลกระทบ ตลอดจนประสานงานกับผู้รักษาการตามกฎหมาย คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอื่นใดภายในเวลาอันสมควร

ข้อ ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ประธานศาลฎีกาอาจแต่งตั้งผู้พิพากษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศาลฎีกาหรือศาลอื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคณะทำงานเพื่อศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอื่นใดตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๖ เมื่อองค์คณะผู้พิพากษารวบรวมข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว ให้จัดทำความเห็นเบื้องต้นพร้อมเหตุผล ประกอบด้วยสรุปความเห็นของศาล ข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการรวบรวมข้อเท็จจริง และความเห็นขององค์คณะผู้พิพากษาพร้อมเหตุผลประกอบความเห็น เสนอให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาล่วงหน้าก่อนวันนัดประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ให้องค์คณะผู้พิพากษาจัดทำคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามมติของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยนั้น

ข้อ ๒๗ คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาให้ทำเป็นหนังสือ และอย่างน้อยต้องกล่าวหรือแสดง

(๑) ชื่อคู่ความ

(๒) สรุปคำร้อง คำคัดค้าน และความเห็นของศาล

(๓) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวมขององค์คณะผู้พิพากษา

(๔) เหตุผลในการวินิจฉัย

(๕) ข้อมูลและบทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

(๖) คำชี้ขาดและผลของคำชี้ขาด

(๗) ลายมือชื่อขององค์คณะผู้พิพากษาที่ทำคำสั่งหรือคำวินิจฉัย

ข้อ ๒๘ คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้มีผลในวันที่ศาลฎีกาอ่าน

เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลฎีกาอ่านคำสั่งหรือคำวินิจฉัยนั้นโดยเปิดเผย พร้อมปิดประกาศไว้ที่ศาลฎีกาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามที่ศาลเสนอความเห็นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ประกาศคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว

หมวด ๔
การดำเนินการหลังมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำสั่งยกคำร้อง หรือมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายยังมีความจำเป็นหรือสอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ศาลฎีกาแจ้งให้ศาลทราบเพื่อแจ้งให้ผู้ร้องและผู้คัดค้านทราบโดยเร็ว แล้วให้ศาลดำเนินการพิจารณาและมีคำพิพากษาคดีต่อไป

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามที่ศาลเสนอความเห็นหมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ ให้ศาลฎีกาแจ้งให้ศาลทราบเพื่อแจ้งให้ผู้ร้องและผู้คัดค้านทราบโดยเร็ว และเพื่อพิจารณาใช้ดุลพินิจไม่ลงโทษ ลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือกำหนดสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายแตกต่างจากที่กฎหมายกำหนด ตามที่เห็นสมควรต่อไป

สภาพบังคับที่เป็นผลร้ายแตกต่างจากที่กฎหมายกำหนดตามวรรคหนึ่ง หมายถึงสภาพบังคับที่ไม่ใช่โทษอาญาและมีความร้ายแรงน้อยกว่าโทษที่กฎหมายกำหนดให้ศาลลงได้สำหรับความผิดนั้น เช่น การรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในคดีที่ตามกฎหมายไม่อาจรอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษได้ การนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้แก่จำเลยแทนการลงโทษ การนำเงื่อนไขคุมความประพฤติมาใช้แทนการลงโทษ การให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทางแพ่งแทนการลงโทษ

ข้อ ๓๑ ให้ศาลฎีกาแจ้งคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ ไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อแจ้งศาลยุติธรรมทั่วราชอาณาจักรทราบ และแจ้งผู้รักษาการตามกฎหมายทราบด้วย

หมวด ๕
ค่าฤชาธรรมเนียม

ข้อ ๓๒ การดำเนินการทางศาลตามระเบียบนี้ ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ไสลเกษ วัฒนพันธุ์
ประธานศาลฎีกา

คำร้อง
ตามระเบียบฯ ว่าด้วย
การดำเนินการกรณีบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับ
แก่คดีหมดความจำเป็นฯ

คดีหมายเลขดำที่ ...../๒๕.....
คดีหมายเลขแดงที่ ...../๒๕.....

ศาล .....

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕.....

ความ.....

.....โจทก์

ระหว่าง

.....จำเลย

ข้าพเจ้า .....
เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....อาชีพ.....เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....
ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
สถานที่ติดต่อได้สะดวก บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตรอก/ซอย.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
โทรสาร.....ที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (ถ้ามี).....
ขอยื่นคำร้องมีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

๑. บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ร้องเห็นว่าต้องด้วยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายฯ.....

.....

.....

.....

.....

<u>หมายเหตุ</u> ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

.....ผู้ร้อง

๒. เหตุผลที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อ้างต้องด้วยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายฯ รวมทั้งผลกระทบต่อผู้ร้องและสังคม.....

๓. ข้อมูลตามระเบียบฯ ข้อ ๑๔ (ถ้ามี) .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ร้อง

แบบความเห็น
ตามระเบียบฯ ว่าด้วย
การดำเนินการกรณีบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับ
แก่คดีหมดความจำเป็นฯ

คดีหมายเลขดำที่ ..... /๒๕.....
ความเห็นที่ ..... /๒๕.....

ศาล .....

วันที่ ..... เดือน ..... พุทธศักราช ๒๕.....

ความ .....

ระหว่าง ..... โจทก์

..... จำเลย

เรื่อง .....

คำฟ้องและคำให้การโดยย่อ .....

.....

คำร้องโดยย่อ .....

.....

คำคัดค้านโดยย่อ (ถ้ามี) .....

.....

การรวบรวมข้อมูลตามระเบียบฯ ข้อ ๑๔ .....

.....

ศาล ..... พิจารณาแล้วเห็นว่า .....

.....

.....

.....

องค์คณะผู้พิพากษา